344118 - Kadın, İslam'da Aşağılanmış mıdır?

Soru

Yüce Allah’ın “Mallar ve oğullar, dünya hayatının süsüdür” ve “Sizin için eşlerinizden oğullar ve torunlar kıldık” buyurduğu ayetlere ve “Cehennem ehlinin çoğunluğu kadınlar olarak gördüm” hadisine dayanarak, kadını hakir görmenin ve konumunu düşük görmenin hükmü nedir? Allah (azze ve celle)'nin “Muhakkak biz Ademoğlu'nu değerli kıldık.' ayeti kadınları da kapsar mı?

Cevap özeti

1- “Muhakkak ki mallar ve oğullar dünya hayatının süsüdür” ayetinin beyanı
2-Kadınlara şefkatli davranıp onlara ihsanda bulunmak şeriatın emredip teşvik etmiş olduğu bir durumdur.
3- Kadınları küçümseyip hakir görmek cahiliye ehlinin adetlerindendir.
4-“Ben cehennem ehlinin çoğunluğunu kadınlar olarak gördüm” hadisinin beyanı

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Sevgili kız kardeşim! Soruda kadının aşağılanmış olması veya onun değeri düşük olduğu algısı birçok yönden yanlıştır:

“Muhakkak ki oğullar dünya hayatının süsüdür” ayetinin beyanı:

Kur'an-ı Kerim’de oğulların dünya süsü olarak nitelenmesinin sebebi, insanların ya haber yaşadıkları algıdan bahsetmek maksadıyladır. Çünkü insanlar kendi aralarında, kendilerine yardımcı olan ve hamilik yapan erkek evlatlarıyla övünüp iftihar ederler. dolayısıyla Allah (azze ve Celle)'de kullarına bu nimetlere dikkat çekip rablerine bu nimetlerin şükrünü eda etmeleri ve nankörlük etmemeleri noktasında uyarmıştır. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

“Allah, size kendi cinsinizden eşler var etti. Eşlerinizden de oğullar ve torunlar verdi ve sizi temiz şeylerden rızıklandırdı. Öyleyken onlar batıla inanıyorlar da Allah’ın nimetini inkâr mı ediyorlar? (Nahl/72)

“Mallar ve oğullar, dünya hayatının süsüdür. Baki kalacak salih ameller ise, Rabbinin katında, sevap olarak da ümit olarak da daha hayırlıdır. (Kehf/46)

Allah (c.c) Hud (aleyhi selam)'ın kavmine olan davetiyle alakalı şunları aktarmaktadır:

"Artık Allah’a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin. Bildiğiniz her şeyi size veren, size hayvanlar, oğullar, bahçeler ve pınarlar veren Allah’a karşı gelmekten sakının. Çünkü ben, hakkınızda büyük bir günün azabından korkuyorum.” (Şuara/131-135)

İbn Useymin Rahimehullah 'Mallar ve evlatlar, dünya hayatının süsüdür' ayeti hakkında şunları aktarmaktadır: Allah (c.c) bu ayette sadece erkek çocukları bahsetmesinin sebebi cahiliyye dönemindeki insanlar genelde erkek çocuklarıyla iftihar edip diğer insanlara karşı övünmeleridir. Kız çocukları ise olabildiğince aşağılanmış ve küçük görülmekteydi. onların kızlara karşı duyguları bu ayette zikredilmiştir: “Onlardan biri, kız ile müjdelendiği zaman içi öfke ile dolarak yüzü simsiyah kesilir!.” (Nahl 58)

'Dünya hayatının süsüdür' ayetine gelecek olursak; yani insanoğlu kendisinde bulunan bu nimetlerle süslenir ve güzel görünür. Örnek verecek olursak 10 tane erkek evladının olduğunuzu düşünün gelen misafirleri karşılamada tam bir ihtimam ve kemaliyet olur. Aynı şekilde bir atın üzerinde olduğunuzu sağınızda solunuzda önünüzde arkanızda erkek evlatlarınızın olduğunu düşünün kendinizi ziyadesiyle mutlu ve güçlü hissedersiniz. İşte bunlar insan için büyük nimetlerdir 'Kehf süresi tefsiri'

Özetleyecek olursak; zikredilen ayetlerde, Allah'ın Kullarına bahşettiği nimetlere dikkat çekmektir. Yoksa vermiş oldukları bu nimetler ile başkalarına karşı övünmek ve başkalarını küçümseyip hakir görmeye yönelik bir yönlendirme değildir.

İkincisi:

Kız çocuklara iyi davranıp onlara ihsanda bulunmak şeriatın emredip teşvik etmiş olduğu bir husustur.

kız çocuklarına iyi davranıp, onları koruyup ve iyilikte bulunması; İslam şeriatının Müslümana emrettiği bir husustur.

Âişe (r.anh) şöyle dedi: Yanında iki kız çocuğu bulunan bir kadın yanıma gelerek bir şeyler istedi. Evde bir hurmadan başka bir şey yoktu. Onu çıkarıp kadına verdim. Kendisi hiç tatmadan hurmayı ikiye bölerek çocuklarına verdikten sonra kalkıp gitti. Bu sırada Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- yanımıza geldi. Ben bu olup biteni kendisine anlatınca şöyle buyurdu: “Her kim kız çocukları yüzünden bir sıkıntıya (imtihana) uğrar da onlara iyi bakarsa, bu çocuklar onu cehennem ateşinden koruyan bir siper olurlar.” (Buhari 5995 , Muslim 2629)

Enes b. Mâlik -radıyallahu anh-'dan merfû olarak rivayet edildiğine göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: “Her kim iki kız çocuğunu yetişkinlik çağına gelinceye kadar büyütüp terbiye ederse, kıyamet günü -o sırada Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- parmaklarını birleştirdi-o kimseyle ben, şöyle yan yana bulunacağız.” Aynı şekilde Cabir'in Resulullah'tan rivayet ettiği başka bir hadiste şöyledir: Kim üç kız çocuğunun geçimini sağlar, onları terbiye edip evlendirir ve onlara güzel davranırsa, cennet onundur!"

Resûlullah'a kız çocuklarının iki dahi olsa da öyle mi olacağı sorulduğunda; Resulullah 'iki dahi olsa' dedi!

Bazı alimler şöyle demektedir: şayet bir kız olsa dahi mi sorulsaydı, evet “bir kız olsa dahi” diyecekti.

İmam Ahmed'in "Müsned"inde (22/150) rivayet etmiş ve hadisi müsned alimleri sahih addedip, Şeyh el-Elbani de "Es-Silsiletü's-Sahiha"da (6/397) zikretmiştir.

"Allah Teâlâ bize, Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’i örnek almamızı emretmiştir. ve şöyle buyurdu:

“ Andolsun, Allah’ın Resûlünde sizin için; Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.” (Ahzab 21)

Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'de kızını sever ve ona karşı çok merhametliydi."Aişe (r.a.) şöyle dedi: 'Biz Peygamber'in (s.a.v.) eşleri olarak hepsi onun yanında idik, hiçbirimiz ondan ayrılmazdı. Fatıma (r.a.) gelir, selam verir ve yürürdü, Allah'a yemin olsun ki onun yürüyüşü Peygamber'in (s.a.v.) yürüyüşünden farklı değildi. Onu gördüğünde Peygamber (s.a.v.) hoş geldin der ve onu ya sağında ya da solunda oturturdu.' (Buhari 6285, Müslim 2450)

Tirmizi'nin rivayetinde Aişe (r.anh) diyor ki: “Konuşmada, kalkma ve oturmada Fatıma kadar Resulullah’a benzeyen kimseyi görmedim. Resulullah’ın yanına geldiğinde, Resulullah (s.a.v) onun elinden tutarak onu öpüyor, ona hoş geldin diyor ve onu kendi yerinde oturtuyordu. Peygamber (s.a.v) de Fatıma’nın yanına gittiğinde, Fatıma ayağa kalkarak Resûlullah'a hoş geldiniz deyip öper ve yerinde oturtururdu. "Tirmizi şöyle dedi: 'Bu hadis, bu yönüyle güvenilir ve sahih bir garip hadistir. Bu hadis, başka yönden Aişe'den rivayet edilmiştir.'"

El Misvar b. Mehrame r.a’dan rivayetle Resulullah (s.a.s) kızı hakkında ise şöyle buyurmuştur: “Fatıma benden bir parçadır. Onu sevindiren beni sevindirmiş, onu üzen beni üzmüş olur.” (Buhari 3714, Müslim 2449)

Kızları küçümseyip hakir görmek cahiliye döneminin adetlerindendir.

Muhakkak ki bayanları aşağılamak cahiliye ehlinin adetlerinden olup İslam'la hiçbir alakası yoktur.

İbn Kayyım derki: Allah (c.c) şöyle buyurmuştur:

“Göklerin ve yerin mülkü (hükümranlığı) Allah’ındır. O, dilediğini yaratır. Dilediğine kız çocukları, dilediğine erkek çocukları verir. Yahut o çocukları erkekler, dişiler olmak üzere çift verir, dilediği kimseyi de kısır yapar. Şüphesiz O, her şeyi hakkıyla bilendir, hakkıyla gücü yetendir.”. (Şura/49-50)

Allah, eşler arasında çocuk olarak takdir ettiği nimeti, kullarına lutfetti ve verdiği nimetten dolayı

kulun nimeti küçümseyip hakir görmesi Allah'ın kula öfkelenmesi için yeterlidir."

Allah (c.c) ayete kız çocuklarını zikrederek başlamıştır...

Bundan kasıt ise kız çocuklarını küçümsemek ve hakir görmek, Allah'ın cahiliye ehlini kınamış olduğu adetlerden olmasıdır. Allah (c.c) şöyle buyurmuştur:

“Onlardan biri, kız ile müjdelendiği zaman içi öfke ile dolarak yüzü simsiyah kesilir! Kendisine verilen kötü müjde (!) yüzünden halktan gizlenir. Şimdi onu, aşağılanmış olarak yanında tutacak mı, yoksa toprağa mı gömecek? Bak, ne kötü hüküm veriyorlar!” (NAHL/58)

Aynı şekilde kadınlar hakkında şöyle buyurmuştur: “Onlarla iyi geçinin. Eğer onlardan hoşlanmadıysanız, olabilir ki, siz bir şeyden hoşlanmazsınız da Allah onda pek çok hayır yaratmış olur. (Nisa/19)

Böylece kızlar da kulları için dünya ve ahirette hayır olabilir. Onlardan hoşnutsuz olunma durumu, Allah'ın kullarına takdir ettiği şeylere karşı gelmek ve itiraz etmek demektir.

Salih b. Ahmed derki: Babamın yeni bir kız çocuğu olacağı zaman 'Nebiler kız çocuklarının babalarıdır' derdi.

Yakup b. Bukhtan derki: Benim yedi tane kız evladım vardı. Her ne zaman bir kız çocuğum dünyaya gelse Ahmed b. Hanbel ziyarete gelir ve ‘Ey ebu Yusuf! Muhakkak ki nebiler kız babalarıdırlar’ der tüm üzüntü ve kaygılarımı giderirdi. ‘Tuhfetul Mevrud/24-31’

Allah (azze ve celle) çocuklara adaletli davranmayı emretmektedir.

Numan b. Beşir’den rivayet edilen bir hadiste Resulullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: ‘Allah’tan korkun ve evlatlarınız arasında adaletli olun.’ (Buhari 2587, Müslim 2587) Bu hadise binaen bazı alimler çocukları öpmede dahi adaletli ve eşit davranılmasını söylemişlerdir.

İmam Tirmizi (rahimehullah) derki: Buna dayanıp amel eden bazı alimler çocukları arasında eşit davranmayı müstehap olarak görmüşlerdir. Hatta onlardan bazıları çocukları öpmede dahi eşit davranılmasının zorunlu olduğunu söylemiştir. Bazıları ise harçlık verme hususunda eşit

davranılmasını söylemişlerdir. Yani erkek ve kız çocukları tüm haklarda eşittirler. ‘Sünenul Tirmizi/3/640)

Bu nedenle sadece erkek çocuklarını sevmek, öpmek vb. hususlarda özel kılmak zulüm ve adaletsizliktir.

Üçüncüsü:

“Ben cehennem ehlinin çoğunluğunu kadınlar olarak gördüm” hadisinin beyanı

Resulullah (s.a.v)’in kadınların cehennem ehlinin çoğunluğunun oluşturacağına dair vermiş olduğu haber ile konumuzun yani kız çocuklarını sevmek ile herhangi bir alakası yoktur. Çünkü Nebi (s.a.v) bu hadisi sahabe hanımları hayır yapmaya teşvik kastıyla söylemiştir. Kınama veya kötüleme kastıyla değil.

Tıpkı Ebu Said el-Hudri (r.anh)’ın rivayet ettiği hadiste olduğu gibi: Resulullah şöyle buyurmuştur: "Ey kadınlar topluluğu sadaka veriniz, zira cehennem ehlinin çoğunluğunu sizlerin oluşturduğunu gördüm.

Kadınlar: Neden ya Resullullah diye sorduğunda Allah Resulü "Çünkü kadınlar çok lanet ederler ve kocalarına karşı da nankörlük yaparlar, cevabını vermiş ve devamla sizin kadar eksik akıllı ve eksik dinli birinin akıllı ve dini sağlam bir kimsenin aklını çelebildiğini görmedim" demiştir. ‘(Buhari1462, Müslim 80)

Şayet kadın, hayırlı bir amel işlerse tıpkı erkekler gibi cennetle müjdelenen ayetlere muhataptırlar.

Allah (azze ve celle) şöyle buyurmuştur:

“Mümin olarak erkek veya kadın, her kim salih ameller işlerse, işte onlar cennete girerler ve zerre kadar haksızlığa uğratılmazlar. (Nisa/124)

“Erkek veya kadın, kim mü’min olarak iyi amel işlerse, elbette ona hoş bir hayat yaşatacağız ve onların mükâfatlarını yapmakta olduklarının en güzeli ile vereceğiz. (Nahl/97)

Peki Ademoğlunun şerefli yaratılmış olması, kadınları da kapsar mı?

“Andolsun, biz insanoğlunu şerefli kıldık. Onları karada ve denizde taşıdık. Kendilerini en güzel ve temiz şeylerden rızıklandırdık ve onları yarattıklarımızın birçoğundan üstün kıldık.” (İsra/70) Görüldüğü gibi bu ayet kadınları da kapsamaktadır. Nebi (s.a.v) şöyle buyurmaktadır: ‘Muhakkak ki kadınlar, erkeklerin kardeşleridirler’ ‘Ebu Davud (236), Tirmizi (113) Elbani sahihtir demiştir.

İmam Hattabi derki: Hadisin manası ise şu şekilde anlaşılmaktadır: Yani kadınlar fıtraten ve yaratılışta erkekler gibidirler.

Hadisten bazı faydalar çıkmaktadır: 1- Kıyasın ispatı. Kıyas ise herhangi bir şeri başka bir şeyle karşılaştırmaktır. 2- Şayet hitap erkeklere yönelik ise kadınları da kapsamaktadır. Ancak erkeklere yönelik hususi bir delilin olmuş olduğu noktalar bundan müstesnadır. ‘Mealimu Sünen/1-79) Tüm bunlardan anlaşıldığına göre **İslam’da şeref ve üstünlüğün kıstası takvadır**. Bunun dışında kalan kıstaslar Allah katında geçersizdir. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

ذEy insanlar! Şüphe yok ki, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi boylara ve kabilelere ayırdık. Allah katında en değerli olanınız, O’na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır. Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir, hakkıyla haberdar olandır. ‘Hucurat/13)

Ebu Hureyre Resulullah’ insanların en hayırlısı kimdir diye sorduğunda Aleyhi selam şöyle cevap vermiştir: ‘İnsanların en hayırlısı, Allah’tan en fazla korkanıdır.’ (Buhari 3353, Müslim 2378)

En iyisini Allah bilir.